

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis
Prædicatorum**

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Signa exteriora per qu[a]e haeretici reiudaizantes dignoscuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

Signa exteriora per quæ Valdenses heretici cognoscuntur.

Valdenses † heretici, seu Pauperes de Lugduno, sine Inzabbatari, q. ijdē sunt per signa huiusmodi cognoscuntur. Valdenses se vocant, seu Pauperes de Lugduno a ciuitate Lugduni, in qua principium habuerunt a quodā vo caro Valdensio: a quo & illi Valdenses etiam cō munis appellantur, quoddam scutum in formula s, vel zabbate parte superiori, hi qui Perfecti inter eos sunt, in signum deferunt, a quo & Inzabbati etiam dicti sunt. Hi iuramentū in omni casu respununt: imitatores Apostolorum se alerunt. Decretales, & statuta summorum Pontificiū non recipiunt: nullam orationem nisi, Pater noster, admittunt: omne humana iudiciū subterfugunt: carnes omni die comedunt: libidini totaliter se exponunt: die Luna, & die Mercuriū vīdo carnis ieiunant: melius est satis fierilibidini quoq; actū turpi, quā interius tentari publicant: unum sibi præferunt, quem Majoralem vocant, cui soli & non alteri obediēt, & præstant: Quando ponunt se ad mensam per hūc modū benedicūt: Qui benedixit quinque panes hordeaceos & duos pīces in diserto discipulis suis, benedicat hanc mensam nobis: & quādo surgunt dicunt illud Apocalypsi: Benedicō, & elanitas, & sapientia, & gratiarum actio, virtus, & fortitudo Deo nostro in secula seculorū, Amen. semper tenendo manus & oculos ad cœlum eleuatorū.

Quantus autē istorum Valdensium sit error & impietas habetur sup. in 2. par. q. 14. vbi agit de heresi, Valdēsiū, & Pauperū de Lugduno.

Signa exteriora per quæ Beguini, vel Begardi, seu Fraticelli heretici dignoscuntur.

Beguini † heretici, seu Fraticelli, vel Bergardi, seu Fratres Pauperes, siue Fratres de penitentia, qui ijdē sunt, signis huiusmodi dignoscuntur: Ibi tertiam regulam beati Francisci se tenere & profiteri asserunt, vestem de burello aliqui cum mantello, aliqui sine mantello deferunt: capucio demissio incedunt: faciem quasi cooperiūt: croci in colore in facie apparēt, sed pingues, vt communiter existūt: laque bibunt & comedunt: convivia que runt, mulierūm cōsortiū non respūnt, sed amplectuntur: salutando & resalutando dicunt, benedictus sit Iesus Christus: vel, benedictū sit nomē domini nostri Iesu Christi: intrantes ad eos sic, vt prædictur, eos dicere † volūt, scilicet, benedictus sit Iesus Christus, vel benedictū sit nomē domini Iesu Christi: intrantes in Ecclesia nec flexis genibus, nec cōplantis † manibus, vt cæteri Christiani, stant, sed sedent in terra verso vultu ad parietem obiectūt: & oculos ad celum non eleuat: aliqui publice mēdicāt, aliqui in domib. suis habitant: congregations maximē mulieru

A larū sibi faciūt & adūnāt: quib. de postilla fratris Petri Ioannis super Apocalypsim, per Ecclesiā cōdemnata, & de alijs opūculis eiusdem: & p̄fertim de transitu dicti fratris Petri Ioannis, eis in vulgari de nocte & secrete legit, Hi quā plū rimū venenati sūt, & multū Ecclesiē Dei se op̄ posuerūt de præterito, & opponūt etiā de p̄sēti.

Quantus autē istorum hereticorum Begardorum error fuerit, atque sit, & impietas, experientia docet rerum omnium magistra, & habetur supra in secunda parte. q. 15. vbi agitur de eroribus & heresiis Begardorum.

Signa exteriora per quæ heretici reuidentes dignoscuntur.

Reuidaizātes hereticis, seu cōtersi de iudaismo, & reuersi mente & secrete ad Iudaismū, huiusmodi signis exterioribus dignoscuntur: Raro Ecclesiā intrāt. Iudaismū sive locū, in quo morantur Iudaizantes: Iudaizans se associant: a Christianorum cōsortio se elōgant: cum Iudaizans in eorum festiuitatib. vbi cōmode possunt, comedunt: carnes porcinas non edunt: diebus veneris carnes comedunt: sabbatum colunt: diebus Dominicis secrete in domib. suis operibus seruilibus se exponunt.

Quāta autē sit nequitia & malitia, error & impietas istorum peruersorū ad vomitū redeuntū, habetur sup. secunda parte, q. 44. vbi agitur de eroribus, & heresiis ad Iudaismū reuersorū.

COMMENT. XXV.

a **R**euidaizātes hereticis, &c. & reuersi mente exterioribus dignoscuntur: Raro Ecclesiā intrāt, &c.] Hic locus est valde insignis, & eius notitia utilis & necessaria ad cognoscendum tuos, quies Iudaismo concuersi Christiani facti sunt, & iterum ad Iudaismū reuersūt, vel ad presumendū q. qui talia faciūt, aut aliquod ex his q. q. hic ensonerātur ex Iudaeorum gente descendat, aut originem ducat. Huins doctriṇa vīsus in illis potissimum logis est necessarius, vbi Iudei habitare permittūt, in terris Christianorū, & sepe nonnulli ex ipsis ad fidē catholicam cōuertūt, vt frequenter cōtingit Romē.

Cū ergo alijs ex Iudeo effectus Christianus ali quid horū cōmittit, vt refert hic Eymericus, presumentū est, p̄ tacite ad Iudaismū sit reuersus, & propterea Inquisitor aduersus illū p̄cedere poterit.

b His autem signis exterioribus adiungi potest il lud quod retulit auctor supra par. 2. q. 44. nu. 6. dicens solitū esse apud Hebreos, vt reuersis seu reduntibus ad eorum sectam imponatur frequenter il lud nomē p̄ habebant antequam baptizarentur. Si quis ergo p̄st baptismū suscepit, in quo solitu est deponi vetus nomē Iudaicū, & imponi nomē aliquius Sancti more vītato Christianorū, eo demissio neophytus ille aut vetus nomē Iudaicū, aut aliud Iudaicū familiare & cōsuetū vīspet, sane presumptio erit, p̄ Iudaismū approbet, vt docuit Craudat con. 73. incip. Dicendū videtur, de quo diximus abude sup. p. 2. sup. dīcta q. 44. 5. Et imponitur Ian

Num. 114.

Neophytas
vīrens post ba
ptismū su
ceptum, no
mine anti
quo suscep
tūt, p̄tūt.

Fa multis alijs modis & exterioribus signis pos-
signa cognoscuntur. sive ex Iudaismo conuersi ap-
scendi reiu-
daizantes ex
lege de Eze-
ro Iuzgo.
probare Iudaicam sectam, sicut constat ex lege qua-
dam, quam Hispani vocant del Fero iuzgo, per
quam neophyti Toletana ciuitatis, & Hispanie, qui post fidem suscepimus defecerant, sub pena vlti-
mi supplicij Iesu obligant ad eundem omnes Iudeo-
rum ritus, in primis vero ad comedendum carnes por-
cinas, vel saltinas ea edulias, que cum porcini carni-
bus cocta fuerint: Eam constitutionem, quia huic
loco lucem est allatura, ex lib. 12. legi del. Fero
iuzgo, si. 2. l. 16. hic referre placuit, habet autem ita.

Placitum Iudeorum in nomine Principis factum.

Clementissimo ac Serenissimo Domino no-
stro Recessuendo Regi, omnes nos Hebrei
Toletana ciuitatis atque Hispaniae gloria vestre,
qui infra subscripti vel signa facturi sumus.

Bene quidem ac iuste nos meminimus cōpul-
tos fuisse, ut placitum in nomine diuina memoriae
Chintillani Regis pro conseruanda fide catholi-
ca conscribere deberemus, sicut & fecimus. Sed
quia perfidia nostrae obstinationis & veritas pa-
rētalis erroris nos ita detinuit, ut nec veraciter in
Iesum Christum Dominū credemus, nec cat-
holica fidē sincere teneremus: idcirco nūc libe-
ter ac placite spopondimus gloria vestra, tā pro-
nobis, quam pro vxoribus & filiis nostris, p hoc
placitū nostrū, ut deinceps in nullis obseruatio-
nibus, in nullis incestuī viis Iudaicis milicea-
mus: Iudeis & etiā nobis baptizatis nullo penitus
execrando consorcio conficiemur: nō more no-
stro propinquitate sanguinis usque ad sextū gra-
dum incestuī pollutione in cōiugatione vel for-
nicatione iungamur: nō coniugia ex genere no-
stro, aut nos, aut filii nostri, vel nostra posteritas
vllatenus fortiamur: sed in tvoq; sexu deinceps
Christianis iugali copula connectamur: nō cir-
cucisionē carnis operemur, nō pascha, & sabba-
ta, ceterosq; dies festos iuxta ritum Iudaicæ ob-
seruationis celebremus: non escarum discretio-
nen vel consuetudinē teneamus: nō ex omnib.
qua Iudeorū viis, & abominanda consuetudo
vel conueratio agit, aliquatenus faciamus: Sed
sincera fide, grato animo, plena deuotione in
Christū filium Dei viui, secundum quod Euangeli-
ca, & Apostolica traditio hēt, credamus, atque
hūc cōsiteamur ac veneremur. Omnes etiā viis
sanctæ Christianæ religionis tam in festis dieb.
vel in coiugijs, & escis, quam in obseruationib.
vniuersis veraciter teneamus, & sinceriter am-
pleteamur: nullo reseruato apud nos aut oppo-
sitionis obiectu, aut fallacia argumēto, per quod
aut illa quę facere denegamus, iterum faciamus
aut hęc, quę facere promittamus, minime vel nō
sinceriter cōpleamus. De suillis vero carnib. id
obseruare promittimus: ut si eas pro consuetudi-
ne minime percipere poterimus, ea tamen quę
cum ipsis decocta sunt, absque fastidio & horro-
re sumamus & comedamus. Quod si in his om-
nibus, quę supra taxata sunt, in quoconque vel
minimo trāgressores inueni fuerimus, & aut
contra Christianæ fidei agere pr̄sumplerimus

A aut quę congrua catholica religionis promis-
imus, verbis aut factis imple distuletinus: In-
ramus per eundē Patrē, & Filium, & Spiritū san-
ctum, qui est unus in Trinitate & unus Deus,
qui ex nobis horum omnium vel unius transgrel-
lit inueniēt, aut nouis signibus, aut lapidi-
bus perimitur. Aut si hunc ad vitā glorie vestre
relerauerit pietas, mox amissa libertate, tā cum
quam omnem rei ipsius facultatem, cui volueri-
tis perenniter seruēdā donetis: vel quidquid ex
eo, vel ex rebus eius fieri iussieritis, nō solū ex re-
gni vestri potentia, sed etiam ex huius placiti no-
strī sponsione potestatē liberā habeatis. Factum
B placitū sub die xij. Kalendas Martias an. Feliciter
texto regni glorie vestre in Dei nomine Toleti.
Editum est hoc placitum, ut colligitur ex annali-
bus Hispanie circa annos Domini DCLIII. quo tē
pore Recessuendus Rex (quem Recessum vo-
cant) cuius Imperio factum fuit, ut constat ex pri-
cipio constitutionis, regni gubernacula administra-
bat. Idem placitum refers in lingua vulgari Hispa-
nia auctōr Repertoriū Inquisitorū verbo, comedere.
S. An suspectus.

In eo multa nota digna obseruare licet, sed il-
lud in primis, quod de carne Suilla sive porcina a Iudeis
neophyti edenda promittitur, non est negligēndū.
Cānū auctōr Repertoriū Inquisitorū verbo, comedere
re. S. An suspectus. ait, Iudeos scētis Christianos,
non videantur reiudicari, debere comedere, vel fal deordi-
tem gustare de his, quibus priusquam conuerterēto
minime vescebātur, alias de hæresi fieri suspectos.
Jacobus quoq; Simancas de cath. instit. titu. 50.
de presumptionibus, nu. 32. amplius ait, nō esse levē
presumptionem contra descendentes ex Machome-
tanis si vinum non bibant, nec carnē Suillā edant:
ita ut proculdubio presumi possit in maiorum se-
Etis adhuc permanere.

Horum virorum sententia non obscure confir-
mant ea quę docet hic Eymericus, et que haltemus
commemorauimus: ceterum iudicio opus est, et mo-
res hominum diligenter sunt explorandi; sunt enim
quidam quibus certa quādā non placet eduliu, vel
quia stomachus illa fere non potest, vel quia gustu
insuauia, vel quia illis vesci non consuerunt, &
propterea potest saepe contingere ut absq; villo mētis
errore, aut vlla prioris scētis approbatione ab his
abstineat: quare ex hoc solo nō videtur omnino pre-
sumendum de hæresi vel apostasia: & tunc fortassis
omnis suspicio cessaret, cū cōversi ceteros ritus
Iudeicos, aut Machometanos penitus cœtarēt, et nō
flos hoc est, veterū Christianorū diligenter, pie, &
humiliter more Christiano sequerētur et obserueret.

E Sane ex ceteris ritibus Iudeorum, aut Macho-
metanorum, aut Gentiliū, obseruatis, ab his, qui ex
illis scētis conuertuntur, ceterior videatur oriri hæ-
resi suspicio, quam ex non manducanda carne porci-
na, videlicet ex nimia familiaritate cum Iudeis: ex
frequentatione ad loca, in quibus ipsi morantur, &
pr̄sentim ad Synagogas: ex obseruatione Sabbathi
et alijs multis, quę supra indicauimus, et refert hic
Eymericus, hos enim non ita abhorret stomachus,
& palatū, sicut carnes procinas, anguillas, & alia
animalia, quibus Hebrei vesci non sunt soliti.

Argue